

LEZINGEN IN DE VIJFDE WEEK VAN DE VASTEN

VIJFDE MAANDAG

Lezing vijfde maandag uit de profetie van Jesaja (37:33-38:6)

Zo spreekt de HEER over de koning van Assyrië: Hij zal deze stad niet binnenkomen, daar geen pijl in schieten, haar met geen schild tegemoetkomen, en tegen haar geen belegeringsdam opwerpen. Langs de weg waarover hij gekomen is, zal hij terugkeren, maar deze stad zal hij niet binnenkomen. Zo spreekt de HEER: Want Ik zal deze stad beschermen en haar verlossen, omwille van Mijzelf en omwille van David, Mijn dienaar. Toen trok de engel van de HEER ten strijde en sloeg in het legerkamp van de Assyriërs honderdvijfentachtigduizend man neer. De volgende morgen vroeg vonden zij alle dode lichamen. Daarop brak Sanherib, de koning van Assyrië, op. Hij trok weg en hij verbleef in Ninevé. Het gebeurde nu, toen hij zich in het huis van Nisroch, zijn god, neerboog, dat zijn zonen, Adrammelech en Sarezer, hem met het zwaard doodden. Zij ontkwamen naar het land Armenië, en zijn zoon, EsarHaddon, werd koning in zijn plaats. In die dagen werd Hizkia ziek, tot stervens toe. Toen kwam de profeet Jesaja, de zoon van Amoz, bij hem en zei tegen hem: Zo zegt de HEER: regel de zaken van uw huis, want u zult sterven en niet leven. Daarop keerde Hizkia zijn gezicht om naar de muur en bad tot de HEER en zei: HEER, bedenk toch dat ik in trouw en met een oprecht hart voor Uw aangezicht gewandeld heb en gedaan heb wat goed is in Uw ogen. En Hizkia hilde luid snikkend. Toen kwam het woord van de HEER tot Jesaja: Ga tegen Hizkia zeggen: Zo zegt de HEER, de God van uw vader David: Ik heb uw gebed gehoord, Ik heb uw tranen gezien. Zie, Ik zal vijftien jaar aan uw levensdagen toevoegen, en Ik zal u uit de hand van de koning van de Assyriërs redden, evenals deze stad; Ik zal deze stad beschermen.

Lezing vijfde maandag uit Genesis (13:12-18)

Abram ging wonen in het land Kanaän; en Lot ging wonen in de steden in de vlakte en zette zijn tenten op tot bij Sodom. De mannen van Sodom waren echter slecht en grote zondaars tegenover de HEER. En de HEER zei tegen Abram, nadat Lot zich van hem afgescheiden had: Sla toch uw ogen op en kijk vanaf de plaats waar gij nu zijt, naar het noorden, het zuiden, het oosten en het westen. Want al het land dat gij ziet, zal Ik voor eeuwig aan u en uw nageslacht geven. En Ik zal uw nageslacht maken als het zand van de aarde; als iemand het zand van de aarde zou kunnen tellen, dan zou ook uw nageslacht geteld kunnen worden. Sta op, ga het land door in zijn lengte en in zijn breedte, want Ik zal het u geven. En Abram zette zijn tenten op en ging bij de eik van Mamre wonen, die bij Hebron was, en hij bouwde daar een altaar voor de HEER.

Lezing vijfde maandag uit de Spreuken (14:27-15:4)

De vreze des HEREN is een bron van leven
om de strikken van de dood te ontwijken.

In een talrijk volk ligt de glorie van een koning,
maar in gebrek aan volk ligt de ondergang van een machthebber.

Een lankmoedig man heeft veel inzicht,
maar wie snel kwaad wordt, is uiterst onverstandig.

Een zachtmoedige man is een geneesheer voor het hart,
een overgevoelig hart maakt beenderen rot.

Wie een geringe belastert, smaadt diens Maker,
maar wie zich over een arme ontfermt, eert Hem.

Een goddeloze wordt weggedreven door zijn eigen kwaad,
wie vertrouwt in zijn eigen oprechtheid, is rechtvaardig.

Wijsheid rust in het hart van de verstandige,
maar in het binnenste van onverstandigen is zij niet te vinden.

Gerechtigheid verhoogt een volk,
maar zonden maken het aanzien van de stammen gering.

De koning heeft een welgevallen aan een verstandige dienaar,
want door diens gevatheid vermijdt hij oneer.

Woede richt zelfs wijzen te gronde,
maar een bescheiden antwoord wendt toorn af.

De tong van wijzen weet wat goed is,
maar de mond van onverstandigen verkondigt wat slecht is.

De ogen van de HEER zijn op elke plaats:
ze slaan slechte en goede mensen gade.

Een genezende tong is een boom des levens,
wie zijn tong bewaakt, zal vervuld worden van de geest.

VIJFDE DINSDAG

Lezing vijfde dinsdag uit de profetie van Jesaja (1:19, 2:3)

Zo spreekt de Heer: met wie zoudt gij de HEER willen vergelijken, of welke vergelijking zoudt gij op Hem willen toepassen? Maakt de vakman soms niet een beeld, of smelt de goudsmid soms geen goud, en vergult het? En maakt hij er geen beeld van? Een timmerman zoekt hout uit dat niet wegrot, en hij kijkt kundig hoe hij zijn beeld opricht, zodat het niet wankelt. Weet gij het niet? Hoort gij het niet? Is het u vanaf het begin niet bekend gemaakt? Kent gij de grondvesten van de aarde niet?

Degene Die de omtrek van de aarde samenhoudt, waarvan de bewoners als sprinkhanen zijn: Degene Die de hemel heeft gemaakt als een gewelf en deze uitspant als een tent om in te wonen; Die vorsten laat heersen als niets, Die de aarde maakt tot niets. Want zij zullen niet planten, noch zaaien, noch wortelen in de aarde. Hij blaast over hen, en zij verwelken, en een windvlaag neemt hen weg als droge takjes. Dus waarmee zoudt gij Mij dan willen vergelijken, en zal Ik verheven worden? De Heilige sprak: Sla uw ogen op naar de hoogte, en zie Wie al deze dingen geschapen heeft. Hij Die Zijn wereld voltallig tevoorschijn brengt, allen roept bij naam: van Zijn grote glorie en Zijn machtige kracht, is niets voor u verborgen. Want waarom zegt gij, Jakob, en sprak gij, Israël: Mijn weg is voor God verborgen en mijn God heeft het oordeel over mij weggenomen en heeft Zich verwijderd. En nu, weet gij het niet? Hebt gij het niet gehoord? De eeuwige God, de God Die de einden der aarde geschapen heeft, krijgt geen honger en wordt niet moe, noch is er doorgronding van Zijn inzicht. Hij geeft kracht aan de hongerigen, en smart aan wie niet lijden. Want de jongeren zullen honger lijden, en jonge mannen zullen het moeilijk hebben, en de uitverkorenen zullen krachteloos zijn. Maar wie God verbeiden, zullen hun kracht vernieuwen.

Lezing vijfde dinsdag uit Genesis (15:1-15)

Het woord van de HEER kwam tot Abram in een nachtelijk visioen, zeggend: Wees niet bevreesd, Abram, Ik zal u beschermen, uw loon zal zeer groot zijn. Toen zei Abram: Heer HEER, wat zult Gij mij geven, aangezien de zoon van Masek uit mijn huis, deze Eliëzer uit Damascus, mijn erfgenaam zal zijn? Verder zei Abram: omdat Gij mij geen nageslacht gegeven hebt, zal iemand die in mijn huis geboren is, mijn erfgenaam zijn. En meteen kwam de stem van de HEER tot hem, zeggend: Deze man zal uw erfgenaam niet zijn, maar iemand die uit u voortkomt, die zal uw erfgenaam zijn. Toen leidde Hij hem naar buiten en zei tegen hem: Kijk toch naar de hemel en tel de sterren, als gij ze kunt tellen. En Hij zei tegen hem: Zo talrijk zal uw nageslacht zijn. En hij geloofde God, en het werd hem tot gerechtigheid gerekend. Verder zei Hij tegen hem: Ik ben God, Die u uit het land van de Chaldeeën geleid heb, om u dit land te geven als erfdeel. Hij zei: Heer HEER, waardoor zal ik weten dat ik het in bezit zal krijgen? Hij zei tegen hem: Haal voor Mij een driejarige jonge koe, een driejarige geit, een driejarige ram, een tortelduif en een jonge duif. Hij haalde al deze dieren voor Hem, deelde ze doormidden en legde de stukken tegenover elkaar; de vogels deelde hij echter niet. Er kwamen roofvogels op de kadavers af, maar Abram bleef er naast zitten. En het gebeurde, bij zonsondergang, dat er een diepe slaap op Abram viel. En zie, een grote, schrikwekkende duisternis viel op hem. Toen zei God tegen Abram: Weet wel dat uw nakomelingen vreemdelingen zullen zijn in een land dat niet van hen is; zij zullen hen dienen en men zal hen vierhonderd jaar onderdrukken. Maar Ik zal het volk dat zij zullen dienen, oordelen en daarna zullen zij met veel bezittingen wegtrekken. Maar gij zult in vrede tot uw vaderen heengaan; gij zult in goede ouderdom begraven worden.

Lezing vijfde dinsdag uit de Spreuken (15:7-19)

De lippen van wijzen zijn verbonden met kennis,
maar het hart van onverstandigen is niet onwankelbaar.

De offers van goddelozen zijn voor de HEER een gruwel,
maar de gebeden van oprechten zijn Hem welgevallig.

De wegen van goddelozen zijn voor de HEER een gruwel,
maar wie gerechtigheid najaagt, heeft Hij lief.

De opvoeding van de onschuldige blijkt voor wie langs komt,
en wie bestraffing haat, zal met schande sterven.

Hades en verderf liggen open voor de HEER –
hoeveel te meer de harten van de mensen.

Een man zonder opvoeding houdt niet van wie hem terechtwijst,
naar wijzen gaat hij niet.

Een vrolijk hart maakt een gezicht blij,
maar een verdrietig hart maakt het neerslachtig.

Een oprecht hart zoekt kennis,
maar de mond van onopgevoeden zal slechtheid kennen.

Altijd zijn de ogen van de slechten gericht op het kwade,
maar goedhartigen zijn voortdurend kalm.

Beter is weinig met de vreze des HEREN,
dan grote schatten zonder vreze.

Beter is gastvrijheid met een schotel groente omwille van vriendschap,
dan een gemeste os met vijandigheid.

Een driftig man veroorzaakt ruzie,
maar een geduldige stilt opkomende onenigheid.

Een geduldig man dooft ruzies,
maar een goddeloze wakkert die aan.

De wegen van nietsdoeners zijn bezaaid met doornen,
maar het pad van oprechten is welgebaand.

VIJFDE WOENSDAG

Lezing vijfde woensdag uit de profetie van Jesaja (41:4-14)

Zo spreekt de Heer: “Ik, God, ben de eerste en in de dingen die komen gaan, zal Ik zijn. De volkeren zagen het en werden bevreesd, de einden der aarde ontstelden, zij naderden elkaar en kwamen bijeen en besloten ieder hun naaste en hun broeder te helpen. En ieder zal zeggen: de ambachtsman is sterk geworden, en ook de smid wanneer hij klopt en slaat met zijn hamer. Ooit zal hij zeggen: ‘de verbinding is goed, ze verstevigen hem met spijkers, zodat hij op zijn plaats blijft en niet bewogen wordt.’

Maar gij, Israël, mijn dienaar Jakob, die Ik uitverkoren heb, zaad van Abraham, die Ik liefhad, u, die Ik nam vanaf de uiteinden der aarde en Om ‘s morgens Uw barmhartigheid te verkondigen, en Uw waarheid in de nacht. die Ik riep vanaf de hoogste toppen, Ik zei tot u: gij zijt Mijn dienaar, Ik heb u uitverkoren en heb u niet verlaten. Wees niet bevreesd, want Ik ben met u; laat u niet misleiden, want Ik ben uw God, Die u gesterkt heeft, Die u geholpen en beschermd heeft met Mijn rechtvaardige rechterhand. Zie, al uw tegenstanders zullen beschaamd worden en zij zullen zich schamen, ze zullen zijn alsof ze niet bestaan, al uw tegenstanders zullen ten gronde gaan. Gij zult ze zoeken, maar gij zult geen mens vinden, die tegen u tekeer gaat. Ze zullen zijn alsof ze niet bestaan en er zal niemand zijn die tegen u oorlog voert. Want Ik ben uw God, Die uw rechterhand vasthoudt en tegen u zegt: “wees niet bevreesd, Ik ben uw Helper, wees niet bevreesd, Jakob, allerkleinst Israël, Ik zal u helpen, zegt God, de Heilige van Israël, Die u verlost heeft.”

Lezing vijfde woensdag uit Genesis (17:1-9)

Toen Abram negenennegentig jaar oud was, verscheen de HEER aan Abram en zei tot hem: “Ik ben uw God; wees mij welgevallig en wees zonder blaam. Ik zal Mijn verbond opstellen tussen Mij en u, en ik zal u uiterst talrijk maken.” Abram viel met zijn gezicht ter aarde en God sprak tot hem, zeggend: “Zie, Mijn verbond is met u en gij zult de vader zijn van vele volkeren. Niet langer zult gij Abram worden genoemd, maar uw naam zal Abraham zijn, want Ik heb u tot vader van vele volkeren gemaakt. Ik zal u uiterst, uiterst talrijk maken, Ik zal u tot volkeren maken en koningen zullen uit u voortkomen. Ik zal Mijn verbond sluiten tussen Mij en u en uw nageslacht, over al hun generaties, tot een eeuwig verbond, dat Ik God ben van u en van uw nageslacht. Ik zal aan u en uw nageslacht het land geven waarin gij nu als vreemdeling verblijft, heel het land Kanaän tot een eeuwig bezit en Ik zal hun tot God zijn.” En God sprak tot Abraham: “Gij moet Mijn verbond onderhouden, gij en uw nageslacht, tot in al hun generaties.”

Lezing vijfde woensdag uit de Spreuken (15:20-16:9)

Een wijze zoon verblijdt zijn vader,
maar een dwaze zoon minacht zijn moeder.

De wegen van een dwaas zijn zonder verstand,
maar een verstandige man blijft op het rechte pad.

Zij die het overleg niet in ere houden, stellen hun besluiten uit,
maar raad blijft in het hart van hen die overleggen.

Een slecht mens zal daar niet naar luisteren,
noch zal hij iets nuttigs zeggen of iets dat goed voor allen is.

De gedachten van een wijze zijn wegen tot leven,
opdat hij zich afwendt en uit de Hades gered wordt.

De HEER breekt het huis der hoogmoedigen af,
maar bakent het land af voor de weduwe.

De HEER verafschuwt een onrechtvaardige gedachte,
maar de woorden van een zuiver mens zijn heilig.

Een man die zich laat omkopen, vernietigt zichzelf,
maar wie een afkeer heeft van omkoperij wordt gered.

Door liefdadigheid en trouw worden zonden gereinigd,
door vrees voor de Heer wendt ieder zich af van het kwade.

Het hart van de rechtvaardigen overweegt trouw,
maar de mond van goddelozen geeft slechte antwoorden.

De wegen van rechtvaardigen zijn aangenaam voor de Heer,
en door hen worden zelfs vijanden vrienden.

God houdt zich verre van goddelozen,
maar verhoort de gebeden van rechtvaardigen.

Het oog dat goede dingen ziet, verheugt het hart,
en een goede naam brengt vet op de botten.

Wie vermaningen voor het leven aanvaardt,
zal wonen temidden van wijzen.

Wie opvoeding verwerpt, haat zichzelf,
maar wie leert uit vermaningen houdt van zijn ziel.

De vreze Gods brengt opvoeding en wijsheid,
en het begin van roem zal daarop volgen.

De mens kan plannen maken in zijn hart,
maar de Heer is het die de tong bestuurt.

Hoe groter je bent, hoe meer je jezelf dient te vernederen,
en in Gods ogen zul je genade vinden.

Alle werken van de nederige zijn duidelijk voor God,
maar de Heer bestuurt de geesten.

Geef je werken over aan de Heer,
en je gedachten zullen bevestigd worden.

De Heer heeft alles voor Zijn eigen doel gedaan,
maar de goddelozen zullen op een kwade dag te gronde gaan.

De hoogmoedigen van hart zijn onrein bij de HEER,
Hij die met onrechtvaardigen de handen ineen slaat,
zal niet ongestraft blijven.

Het begin van het goede pad is rechtvaardige dingen te doen,
dat is God aangenamer dan het brengen van offers.

Hij die de HEER zoekt, zal kennis vinden met rechtvaardigheid,
zij die Hem zoeken op juiste wijze zullen vrede vinden.

Alle werken van de HEER worden verricht met rechtvaardigheid,
maar de goddeloze wordt bewaard voor een kwade dag.

Het is beter weinig te verdienen met rechtvaardigheid,
dan veel met onrechtvaardigheid.

Laat het hart van een man rechtvaardigheid overwegen,
opdat zijn schreden door God recht gemaakt worden.

VIJFDE DONDERDAG

Lezing vijfde donderdag uit de profetie van Jesaja (42:5-16)

Zo spreekt de HEER God, Die de hemel gemaakt heeft en deze heeft vastgemaakt, Die de aarde en alles wat zich erop bevindt, gegrondvest heeft, en adem heeft gegeven aan Zijn volk dat erop leeft, en geest aan hen die erop lopen:

“Ik, de HEER uw God, heb u geroepen in rechtvaardigheid,
Ik zal uw hand vasthouden en u kracht geven
en Ik heb u gegeven als verbond met een volk,
als een licht voor de heidenen,
om de ogen van de blinden te openen,
om hen die geketend zijn van hun ketenen te bevrijden
en hen die zitten in de gevangenis uit de duisternis te leiden.
Ik ben de HEER uw God, dit is Mijn Naam.
Mijn roem zal Ik niet aan een ander geven,

noch Mijn heerlijkheid aan afgodsbeelden.
 De dingen vanaf het begin, zie, ze zijn gekomen,
 en ook nieuwe dingen, die Ik zal aankondigen.
 En voordat Ik ze aan zal kondigen, zijn ze al aan u bekend gemaakt.”

Zing een nieuw lied voor de HEER, gij, Zijn hemelse heerschappij. Verheerlijk Zijn Naam vanaf het uiteinde der aarde, gij die de zee opgaat en erop vaart, gij eilanden en gij die ze bewonen. Verheug u, woestenij en zijn dorpen, zijn gehuchten en gij inwoners van Kedar. De inwoners van Petra zullen zich verheugen, vanaf de bergtoppen zullen ze roepen. Zij zullen Hem eer bewijzen en Zijn heerlijkheid verkondigen op de eilanden. De HEER, de God der machten, zal uittrekken en met kracht roepen tegen Zijn vijanden.

“Ik heb van eeuwigheid gezwegen,
 maar zal Ik soms altijd zwijgen en terughoudend zijn?
 Als een vrouw in barensnood heb Ik volhard,
 ik zal verbluffen en tegelijk doen verdorren.
 Ik zal bergen en heuvels en al het gras erop doen verdorren,
 Ik zal rivieren in eilanden veranderen en moerassen laten opdrogen.
 Ik zal de blinden leiden langs een weg die zij niet kenden,
 langs paden waar zij geen weet van hadden,
 Ik maak de duisternis voor hen tot licht,
 en maak de kromme wegen recht.
 Al deze dingen zal Ik doen,
 en Ik zal hen niet in de steek laten.”

Lezing vijfde donderdag uit Genesis (18:20-33)

De HEER zei: “het geroep tegen Sodom en Gomorra is bij Mij toegenomen, en hun zonden zijn erg groot. Ik zal afdalen om te zien of zij doen wat er over hen bij Mij geroepen wordt, en zo niet, dan wil Ik dat weten.”

De mannen gingen daar vandaan en gingen naar Sodom. Maar Abraham bleef staan voor de HEER. En toen Abraham naderbij kwam, zei hij: “Zult Gij soms de rechtvaardige vernietigen tezamen met de goddeloze en is de rechtvaardige gelijk aan de goddeloze? Als er vijftig rechtvaardigen in de stad zijn, zult Gij hen dan te gronde richten? Zult Gij niet de hele stad sparen, vanwege de vijftig rechtvaardigen, als zij er zouden zijn? Zoiets zult Gij toch niet doen, de rechtvaardige vernietigen tezamen met de goddeloze, en de rechtvaardige zal het toch niet zo vergaan als de goddeloze? Geenszins. Gij, Die de hele wereld oordeelt, zult Gij niet handelen met recht?”

En de HEER zei: “Wanneer Ik in de stad Sodom vijftig rechtvaardigen zal vinden, zal ik vanwege hen heel de plaats sparen.” En Abraham antwoordde en zei: “Nu ik, die niets dan stof en as ben, begonnen ben met mijn Heer te spreken, als er geen vijftig

maar vijfenveertig rechtvaardigen zijn, zult Gij de dan hele stad vernietigen vanwege die vijf?" En de Heer zei: "Ik zal de stad niet vernietigen, wanneer ik er maar vijfenveertig vind." En Abraham ging door met spreken en zei: "En als er daar nu maar veertig gevonden worden?" En Hij zei: "Ik zal de stad niet vernietigen vanwege deze veertig." En Abraham zei: "vergeef mij Heer, wanneer ik spreek, en als er nu maar dertig gevonden worden?" En de Heer zei: "Ik zal hen niet vernietigen, vanwege deze dertig." Abraham zei: "aangezien mij het is toegestaan te spreken, wanneer er daar nu maar twintig gevonden worden?" En de Heer zei: "Ik zal hen niet vernietigen, vanwege deze twintig." En Abraham zei: "Vergeef mij, Heer, dat ik nog eenmaal spreek, als er daar nu maar tien gevonden worden?" En Hij zei: "Ik zal hen niet vernietigen, vanwege deze tien." Toen stopte de HEER met Abraham te spreken en ging weg. En Abraham ging terug naar zijn woonplaats.

Lezing vijfde donderdag uit de Spreuken (16:17-17:17)

Wie onderricht aanvaardt, zal het goed hebben,
wie zich houdt aan vermaningen, zal wijs worden.

Wie zijn eigen wegen bewaakt, zal zijn ziel behouden,
wie zijn leven liefheeft, gebruikt zijn mond spaarzaam.

Trots komt vóór de ondergang,
en hoogmoed komt vóór de val.

Het is beter zachtmoedig en nederig te zijn,
dan de buit met hoogmoedigen te delen.

Wie verstandig omgaat met Zijn bezigheden, zal het goede vinden,
en wie op de HEER vertrouwt: welzalig is hij.

Men noemt wijzen en verstandigen nutteloos,
maar men luistert naar wie lieflijke woorden spreken.

Het verstand is voor de bezitters ervan een bron van leven,
maar de vermaning van dwazen is dwaasheid.

Het hart van een wijze maakt zijn mond verstandig,
en hij draagt inzicht op zijn lippen.

Lieflijke woorden zijn een honingraat,
hun zoetheid is genezing voor de ziel.

Er zijn wegen die iemand recht schijnen,
maar het einde ervan ziet uit in het diepste van de Hades.

De arbeider zwoegt hard ten behoeve van zichzelf om zijn ondergang te voorkomen,

maar een verdorven man draagt zijn ondergang op zijn lippen.

Een dwaas man graaft kwaad op voor zichzelf,
en op zijn eigen lippen hoopt hij vuur op.

Een verderfelijke verspreidt het kwade,
en steekt een fakkel van bedrog vol slechtheid aan,
hij scheidt goede vrienden.

Een wetteloze man brengt vrienden in verleiding
en brengt hen langs wegen die niet goed zijn.

Hij is erop gericht om verderfelijke dingen te bedenken,
met zijn lippen bepaalt hij kwade zaken,
zo iemand is een vuuroven van slechtheid.

Ouderdom is een sierlijke kroon,
ze wordt gevonden op wegen van gerechtigheid.

Een geduldig man is beter dan een sterke,
en wie zijn woede beheerst, is beter dan wie een stad inneemt.

Al het kwade wordt in de schoot geworpen van de onrechtvaardigen,
maar alles wat rechtvaardig is, komt van de HEER.

Beter een droog stuk brood met vreugde en vrede,
dan een huis vol goederen en ongerechte slachtoffers met onenigheid.

Een verstandig dienaar zal heersen over dwaze meesters,
te midden van de broers zal hij in de erfenis delen.

Zoals zilver en goud gelouterd worden in een smeltoven,
zo beproeft de HEER de uitverkoren harten.

Een kwaaddoener luistert naar de lippen van wetsovertreders,
maar een rechtvaardige slaat geen acht op leugenachtige lippen.

Wie de arme bespot, smaadt diens Maker,
en wie zich verblijdt over iemands ongeluk, zal niet voor onschuldig
gehouden worden,
maar wie barmhartig is, zal genade vinden.

Kleinkinderen zijn de kroon van de ouderen,
en het sieraad van kinderen zijn hun vaders.

Een man van vertrouwen heeft een wereld aan geld,
maar een ontrouwe heeft geen cent.

Een mond die geloofwaardige dingen spreekt, past niet bij een dwaas,
noch valse lippen bij een rechtvaardige.

Wie onderricht in praktijk brengt, krijgt goede gaven als beloning,
want waarheen hij zich ook wendt, hij zal voorspoed vinden.

Wie de overtreding toedekt, zoekt vriendschap,
maar wie de zaak weer oprakelt,
maakt scheiding tussen vrienden en verwanten.

Een bestraffing raakt het hart van een verstandige,
maar een dwaas voelt niets als hij geslagen wordt.

Elke slechte man doet ruzie oplaaien,
maar de Heer zal een meedogenloze bode naar hem toesturen.

Zorgen houden een man met inzicht bezig,
maar dwazen overwegen slechte dingen.

Wie kwaad voor goed vergeldt,
het kwaad zal van zijn huis niet wijken.

Het beginsel van rechtvaardigheid geeft woorden gezag,
maar onenigheid en ruzie zijn voorlopers van armoede.

Wie de onrechtvaardige vrijspreekt en de rechtvaardige schuldig verklaart,
is onrein en een gruwel voor de HEER.

Waarom toch zou er in de hand van een dwaas geld zijn,
kan een verstandeloze soms wijsheid kopen?

Wie zijn huis hoog maakt, vraagt om een ruïne,
wie zich afwendt van leren, zal in ongeluk vallen.

Heb te allen tijde een vriend,
en laat broeders nuttig zijn in tijden van nood.

VIJFDE VRIJDAG

Lezing vijfde vrijdag uit de profetie van Jesaja (45:11-17)

Zo spreekt de HEER God, de Heilige van Israël, de Schepper van de toekomstige dingen: vraagt gij Mij naar Mijn zonen, en zoudt gij Mij bevelen geven aangaande het werk van Mijn handen? Ik heb de aarde gemaakt en Ik heb de mens daarop geschapen. Ik ben het, Mijn handen hebben de hemel uitgespannen en aan al de sterren geef Ik Mijn bevelen. Ik heb hem doen opstaan om koning te zijn in gerechtigheid, en al zijn wegen zullen recht zijn. Hij zal Mijn stad bouwen en hij zal Mijn ballingen terugvoeren, zonder losgeld en zonder geschenken, zegt de HEER Sabaoth.

Zo spreekt de HEER: De arbeidsopbrengst van de Egyptenaren en de koophandel van de Ethiopiërs, en de Sabeeërs, mannen van grote lengte, zullen naar u overgaan en zij zullen uw slaven zijn, zij zullen achter u aan gaan, in boeien zullen zij overkomen en voor u zullen zij zich buigen, zij zullen u smeken, zeggend: Voorzeker, God is bij u en er is geen andere God dan de uwe. Voorwaar, Gij zijt God, de God van Israël, de Verlosser, maar wij wisten het niet. Allen die tegen Hem zijn, zullen beschaamd en te schande worden, zij zullen met smaad weggaan. Komt tot Mij, wordt nieuw, kustlanden. Israël zal door de HEER verlost worden: een eeuwige verlossing. Zij zullen niet beschaamd en niet te schande worden, niet in eeuwigheid, zegt de Heer, de Albeheerser.

Lezing vijfde vrijdag uit Genesis (22:1-18)

En het gebeurde na deze dingen dat God Abraham op de proef stelde. Hij zei tegen hem: Abraham, Abraham! Hij zei: Zie, hier ben ik. Hij zei: Neem uw geliefde zoon, die gij liefhebt, Izaäk, ga naar het land Moria, en offer hem daar als brandoffer op één van de bergen die Ik u noemen zal. Toen stond Abraham 's morgens vroeg op, zadelde zijn ezel, nam twee van zijn knechten met zich mee, en Izaäk, zijn zoon. Hij kloofde hout voor het brandoffer, stond op en ging op reis, en hij kwam op de plaats die God hem genoemd had, op de derde dag. En Abraham sloeg zijn ogen op, en hij zag die plaats in de verte. Abraham zei tegen zijn knechten: Blijven jullie hier met de ezel, dan zullen ik en de jongen daarheen gaan. Als wij aanbeden hebben, zullen wij bij jullie terugkeren. Daarop nam Abraham het hout voor het brandoffer en legde dat op zijn zoon Izaäk. Hij nam het vuur in zijn hand en het mes. Zo gingen zij beiden samen. Toen zei Izaäk tegen zijn vader Abraham: Vader! Hij zei: Wat is er, kind? Hij zei: Zie, hier is het vuur en het hout, maar waar is het schaap voor het brandoffer? Abraham zei: God zal Zichzelf voorzien van het schaap voor het brandoffer, mijn kind. Zo gingen zij beiden samen. En zij kwamen op de plaats die God hem genoemd had. Abraham bouwde daar het altaar, schikte het hout erop, bond zijn zoon Izaäk en legde hem op het altaar, boven op het hout. Toen strekte Abraham zijn hand uit om het mes te pakken om zijn zoon te slachten. Maar de Engel van de HEER riep tot hem vanuit de hemel en zei: Abraham, Abraham! Hij zei: Zie, hier ben ik. Toen zei hij: Steek uw hand niet uit naar de jongen en doe hem niets, want nu weet ik dat gij God vreest en uw zoon, uw geliefde, niet gespaard hebt omwille van Mij. Toen sloeg Abraham zijn ogen op en keek, en zie, een ram met zijn horens verstrikt in een doornstruik. Abraham ging erheen, nam die ram en offerde hem als brandoffer in plaats van zijn zoon Izaäk. En Abraham gaf die plaats de naam: de-HEER-zag. Daarom wordt heden ten dage gezegd: Op de berg waar de-HEER-gezien-werd. Daarna riep de Engel van de HEER tot Abraham voor de tweede keer vanuit de hemel, zeggend: Ik zweer bij Mijzelf, spreekt de HEER: Omdat gij dit gedaan hebt en uw zoon, uw geliefde, omwille van Mij niet gespaard hebt, zal Ik u zeker rijk zegenen en uw nageslacht zeer talrijk maken, als de sterren aan de hemel en als het zand dat aan de oever van de zee is. Uw

nageslacht zal de steden van zijn vijanden beërven. En in uw nageslacht zullen alle volken van de aarde gezegend worden, omdat gij Mijn stem gehoorzaamd hebt.

Lezing vijfde vrijdag uit de Spreuken (17:17-18:5)

Laten broeders nuttig zijn in tijden van nood,
want daarvoor worden zij geboren.

Een mens zonder verstand klapt in zijn handen, en is blij met zichzelf,
net zoals degene die zich borg stelt voor zijn vrienden.

Wie overtreding liefheeft, verheugt zich over ruzie,
wie zijn deur verhoogt, zoekt ondergang,
en wie hard van hart is, zal het goede niet vinden.

Wie dubbel van tong is, valt in het kwaad.
Een dwaas hart brengt verdriet aan wie dat heeft.

Een vader zal zich niet verblijden over een hardleerse zoon,
maar een verstandige zoon verblijdt zijn moeder.

Een blij hart bevordert de gezondheid,
maar van een neerslachtige man verdorren de beenderen.

Wie onrechtmatig, heimelijk, geschenken aannneemt,
zal geen voorspoed vinden op zijn wegen,
een goddeloze wijkt af van wegen van gerechtigheid.

Het gezicht van een wijze man ziet er verstandig uit,
maar de ogen van de dwaas zijn gericht op het einde van de aarde.

Een dwaze zoon maakt zijn vader kwaad,
en geeft smart aan wie hem gebaard heeft.

Het is niet goed de rechtvaardige te laten boeten,
noch is het terecht een complot te smeden tegen rechtvaardige aanzienlijken.

Wie een hard woord inhoudt, is verstandig,
en iemand met inzicht is geduldig.

Een dwaas die naar wijsheid vraagt, wordt wijs geacht,
wie doet alsof hij niet kan praten, lijkt verstandig.

Wie zijn vrienden in de steek wil laten, zoekt voorwendsels,
maar te allen tijde zal hij gesmaad worden.

Een dwaas heeft geen behoefte aan wijsheid,
maar hij laat zich leiden door zijn onverstand.

Wanneer een goddeloze de diepte van het kwaad bereikt,
veracht hij alles, maar schande en smaad komen over hem.

De woorden uit het hart van een man zijn diepe wateren,
een rivier welt eruit op en een bron des levens.

Het is niet goed een goddeloze persoon te bewonderen,
noch terecht om in het gericht het recht te buigen.
